

B U P L

Folketingets beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

Dato: 30-10-2013
Deres ref.:
Vor ref.: 74/20040
Sagsbehandler: KME/
Løn og Ansættelse

BUPL har den 6. november 2013 foretræde for Folketingets beskæftigelsesudvalg. Baggrunden for BUPL's foretræde for beskæftigelsesudvalget er regeringens udspil til en kommende sygedagpengereform. Problemstillingerne vil blive belyst nedenfor.

Regeringens udspil til en sygedagpengereform opdeler sygemeldte i A og B hold

BUPL har længe ventet på en sygedagpengereform, idet den nuværende lovgivning indeholder en række uhensigtsmæssige - og efter vores opfattelse – urimelige begrænsninger. Den væsentligste af disse begrænsninger er spørgsmålet om den generelle varighedsbegrænsning, som indtræder efter 52 ugers sygemelding.

I regeringens reformforslag halveres den generelle varighedsbegrænsning til 26 uger, hvorefter det vurderes om der er mulighed for forlængelse efter de nugældende regler om forlængelse. Samtidig indføres en ny forlængelsesmulighed for personer med livstruende og alvorlig sygdom. Er man fortsat sygemeldt og opfylder man ikke betingelserne for forlængelse af sygedagpengene, vil man overgå til et nyetableret ressourceforløb. Ydelsen under ressourceforløbet reduceres til kontanthjælpsniveau, som dog vil være uafhængig af ægtefælleindkomst og formue.

Den ny forlængelsesmulighed for personer med livstruende og alvorlig sygdom finansieres ved at halvere den generelle varighedsbegrænsning for sygedagpenge til alle sygemeldte. I regeringens udspil medfører det, at 9.300 personer, der i dag vil være berettiget til sygedagpenge, vil overgå til et ressourceforløb. 9.300 sygemeldte vil således efter 26 uger overgå til ressourceforløbsydelsen og dermed opleve en indtægtsnedgang på op til ca. 7.000,- kr. om måneden.

Størrelsen af den ydelse, sygemeldte kan modtage, er således afhængig af, om man opfylder betingelserne for forlængelse i sygedagpengeloven. Er man derimod langvarigt syg - og eventuelt uafklaret helbredsmæssigt vil man ud fra gældende praksis oftest ikke opfylde betingelserne for forlængelse. Selv om man fortsat er syg og uarbejdsdygtig, vil man derfor overgå til den langt lavere ressourceydelse.

BUPL mener, at denne opdeling både er urimelig og ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning betænkelig, idet der efter lidt tilfældige kriterier sker en opdeling af de sygemeldte. Det forekommer helt urimeligt, at man være sygemeldt med vidt forskelligt forsørgelsesgrundlag.

Det er BUPL's holdning, at alle sygemeldte, uanset diagnoser og helbredsmuligheder, skal være sikret et acceptabelt forsørgelsesgrundlag under hele sygemeldingsperioden, så den syge kan fastholde fokus på at blive rask og vende tilbage til arbejdsmarkedet hurtigst muligt. Som udgangspunkt ser BUPL helst, at varighedsbegrænsningen ophæves og der ikke sker en reduktion i sygedagpengene.

Regeringen har tidligere meldt ud, at en kommende sygedagpengereform skal være udgiftsneutral. Ud fra denne præmis, vil BUPL i lighed med FTF alternativt pege på den anden model, som det tværministerielle sygedagpengeudvalg beskriver i deres rapport fra februar 2013. I denne model afskaffes varighedsbegrænsningen på 52 uger - og dermed forlængelsesmulighederne. Efter 52 uger reduceres sygedagpengene for alle til 89 pct. af højeste dagpengesats, hvilket betyder en reduktion i sygedagpengene for alle efter 52 uger på ca. 1.900 kr. om måneden før skat, i forhold til i dag.

Sygedagpenge skal fortsat være en midlertidig ydelse, indtil den sygemeldte er afklaret til et andet forsørgelsesgrundlag. For sygemeldte med de alvorlige livstruende sygdomme og de døende, skal den reducerede ydelse være tidsubegrænset eller de skal have tilkendt førtidspension.

Selvom ulempen ved modellen er, at de ca. 19.000 berørte personer, der i dag får forlænget deres sygedagpenge, vil opleve en mindre indtægtsnedgang efter 52 uger, vil alle sygemeldte og uarbejdsdygtige blive behandlet ens.

Regeringens udspil til en sygedagpengereform vil vanskeliggøre fastholdelse af sygemeldte på arbejdsmarkedet

Efter de nuværende regler modtager arbejdsgiverne sygedagpengerefusion for sygemeldte medarbejdere. I regeringens udspil er det dog uklart, hvad der sker med de sygemeldte, som fortsat er i et ansættelsesforhold med fuld løn under sygdom, når de efter 26 uger overgår til ressourceforløbsydelse.

Som det blandt andet fremgik af resultaterne af NFA's (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø) store "Tilbage til Arbejdet"-projekt, som blev gennemført i 2010 til 2012, er det særdeles vanskeligt at reducere sygefraværet ved en indsats, som ikke direkte inddrager arbejdsgiverne. BUPL er helt enig i, at fastholdelse af sygemeldte på arbejdspladserne - og dermed inddragelse af arbejdsgiverne er helt centralt i indsatsen med at nedbringe sygefraværet og mindske risikoen for en efterfølgende udstødning fra arbejdsmarkedet.

BUPL's egne tal viser, at hele 83 pct. af de sygemeldte pædagoger, som blev afskediget på grund af sygdom i 2010 og 2011, blev afskediget inden for perioden på 52 uger, dvs. den nuværende generelle varighedsbegrænsning. Tallene viser endvidere, at de fleste afskedigelser sker i perioden umiddelbart frem til varighedsbegrænsningens indtræden, hvorefter arbejdsgiveren risikerer at miste sygedagpengerefusionen.

Varighedsbegrænsningen for sygedagpenge har dermed afgørende betydning for, hvornår arbejdsgiverne skrider til afskedigelse af de sygemeldte. Dette peger på, at en halvering af perioden for den generelle varighed for sygedagpenge vil medføre langt tidligere afskedigelse af sygemeldte. Det vil således ikke kun være langtidssygemeldte, som vil blive afskediget – men også personer med langt kortere sygemeldinger. En halvering af varighedsbegrænsningen uden en rimelig refusion til arbejdsgiverne, vil derfor medføre stor risiko for udstødning af langt flere sygemeldte fra arbejdsmarkedet.

Arbejdsgiverne og jobcentrene har, selv efter de nuværende regler, vanskeligt ved at nå at iværksætte konkrete fastholdelsesinitiativer inden for de første 52 ugers sygemelding. En halvering af sygedagpengeperioden vil derfor gøre det langt vanskeligere at iværksætte realistiske fastholdelsesinitiativer på arbejdspladserne.

Indførelsen af en generel varighedsbegrænsning på 26 uger, vil samlet medføre, at langt flere sygemeldte vil blive afskediget tidligt i en sygemelding, samt at fastholdelsesindsatser vil blive benyttet i langt ringere grad, end det er tilfældet i dag. At flere sygemeldte mister tilknytningen til arbejdsmarkedet, vil i sidste ende medføre større tilgang til længerevarende offentlig forsørgelse i form af kontanthjælp, revalidering, fleksjob og førtidspension.

Med venlig hilsen

Lasse Bjerg Jørgensen
Hovedkasserer i BUPL
Formand for BUPL-A

Bilag 1:

Medlemmer af BUPL, der er blevet afskediget på grund af sygdom i 2010 og 2011.

- 18 pct. afskediges inden for de første 8 ugers sygemelding
- 38 pct. afskediges inden for en periode på ml. 2 og 6 måneders sygemelding
- 27 pct. afskediges efter 6 til 12 måneders sygemelding

Ca. **83 pct.** af de sygemeldte pædagoger afskediges inden for perioden på 52 uger.

Kilde: Pædagogers afsked på grund af sygdom. Undersøgelse udarbejdet af KORA for BUPL maj 2013.

Bilag 2:

FTF forslag til afskaffelse af varighedsbegrænsningen i sygedagpengeloven og en bedre indsats for sygemeldte.

FTF forslag til afskaffelse af varighedsbegrænsningen i sygedagpengeloven og en bedre indsats for sygemeldte.

Regeringens model for afskaffelse af varighedsbegrænsningen i sygedagpengeloven rammer nogle syge meget hårdere end andre i forhold til deres forsørgelsesgrundlag. FTF mener det er en urimelig forskelsbehandling af syge borgere og peger alternativt på en mere solidarisk og retfærdig model, der reducerer ydelsen på sygedagpenge for alle efter 52 uger. Desuden peger FTF på et behovsbestemt tilbud i indsatsen for sygemeldte.

Regeringen har valgt en model for afskaffelse af varighedsbegrænsningen i sygedagpengeloven, hvor alle sygedagpengemodtagere skal genvurderes efter 26 ugers sygdom i forhold til om de er omfattet af gældende forlængelsesmuligheder efter 52 uger. De syge, der bliver vurderet til ikke at kunne få forlænget deres sygedagpenge, skal overgå til et ressourceforløb på en kontanthjælp-lignende ydelse. Denne model er anbefalet af regeringens tværministerielle udvalg.

Udvalget har imidlertid også peget på en alternativ model i deres rapport, hvor sygedagpengedydelsen efter en periode på 6-12 måneder reduceres. Den model vil betyde, at der ved afskaffelse af varighedsbegrænsningen fortsat er en bagkant i form af en nedsat ydelse, der medvirker til at sikre fokus fra såvel sygedagpengemodtager som kommune til at arbejde intensivt for, at den sygemeldte kan vende tilbage til arbejdsmarkedet eller er blevet afklaret til andre ordninger. Udvalget har dog ikke anbefalet den model til ministeren ud fra den betragtning, at alle sygemeldte efter en given periode i så fald vil få en lavere ydelse end de får i dag.

Det er FTF's holdning, at alle sygemeldte, uanset diagnoser og helbredsmuligheder, skal være sikret et acceptabelt forsørgelsesgrundlag i hele sygefraværsperioden, så den syge kan fastholde fokus på at blive rask og vende tilbage til arbejdsmarkedet hurtigst muligt.

På det grundlag kan FTF overveje at pege på dette alternativ, hvor varighedsbegrænsningen på 52 uger - og dermed forlængelsesmulighederne - afskaffes og at ydelsen efter 52 uger reduceres for alle til max. 89 pct. af højeste dagpengesats, svarende til ledighedsydelsen i fleksjob. Forslaget vil betyde en reduktion i ydelsen for alle efter 52 uger på ca. 1.900 kr. om måneden før skat, i forhold til i dag.

Sygedagpenge skal fortsat være en midlertidig ydelse, indtil den sygemeldte er afklaret til et andet forsørgelsesgrundlag, fx arbejde, revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension¹. For sygemeldte med de alvorlige livstruende sygdomme og de døende, skal den reducerede ydelse være tidsubegrænset eller de skal have tilkendt førtidspension.

Ulempen ved modellen er, at de ca. 19.000 berørte personer, der i dag får forlænget deres sygedagpenge, vil få deres ydelse reduceret med et mindre beløb efter 52 uger.

FTF ser dog mange direkte og afledte fordele ved en model, hvor alle langtidssyge får en reduceret sygedagpengesats efter 52 uger:

- Ingen falder ud af sygedagpengesystemet, før den syges arbejdsevne er afklaret.
- Det er en retfærdig og solidarisk løsning, hvor alle får en mindre reduktion i ydelsen efter 52 uger i stedet for, at færre skal opleve en kraftig reduktion i ydelsen. Alle får den samme ydelse ved uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, uanset diagnoser og helbredstilstand.
- Den reducerede ydelse efter 52 uger vil fortsat være sygedagpenge, hvilket betyder, at den er uafhængig af ægtefælle- og samleverforsørgelse samt formue.
- Presset der udløses ved usikkerhed om forlængelsesmulighed lettes, når alle kender deres forsørgelsesgrundlaget før og efter 52 uger og den enkelte kan planlægge sin økonomiske situation i forhold hertil.
- En reduktion i ydelsen efter 52 uger vil være et incitament for både den sygemeldte og kommunen til at finde tidlige alternative løsninger og derved minimere eventuelle adfærdsmæssige merudgifter ved afskaffelse af varighedsbegrænsningen, - forudsat at kommunerne fortsat skal betale 100 pct. af udgifterne til sygedagpenge efter 52 uger, som de gør i dag.
- Forlængelsesmulighederne bliver afskaffet. Det administrative arbejde og bureaukratiske procedurer ved beregninger af varighed, dokumentation og vurderinger fjernes helt i jobcentre, hvor ressourcerne i stedet vil kunne anvendes til en mere intensiv og kvalificeret indsats.
- Klagesager vedrørende afslag på forlængelse af sygedagpenge vil ophøre, hvilket vil frigive ressourcer i det offentlige klagesystemet.

Forslag til en fleksibel og behovsbestemt indsats til sygemeldte

FTF mener, at den helhedsorienterede og tværfaglige vurdering og koordinering med inddragelse af især klinisk funktion i regionerne skal styrkes yderligere end det, der fremgår af regeringens udspil. De nye rehabiliteringsteams i kommunerne ser ud til at være sammensat med

¹ Forslaget påvirker ikke kommunernes mulighed for at raskmelde de sygemeldte før 52 uger, når de skønner, at den sygemeldte ikke er syg, på baggrund af en bredere vurdering, jf. sygedagpengelovens §7, stk.5

personer som faste medlemmer, der ikke alle har en fagspecifik viden, hvilket ikke i tilstrækkelig grad sikrer en koordinerende og individuel indsats mellem de nødvendige undersøgelser, behandlinger og genoptræningsplaner i regionalt regi og den sociale, beskæftigelses- og uddannelsesmæssige indsats i kommunalt regi.

FTF mener, at en social- og sundhedsfaglig vurdering af de komplicerede sygedagpengesager skal være grundlag for at tilbyde en helhedsorienteret rehabiliterende indsats efter behov, hvor borgerens samlede livssituation og individuelle situation er udgangspunkt for indholdet i indsatsen. Det skal være mulig at tilbyde en rehabiliterende indsats til alle med komplicerede sygdomsforløb på et hvilket som helst tidspunkt i sygdomsforløbet efter 8 ugers sygefravær, uanset varighedsbegrænsning – og forlængelsesmuligheder i sygedagpengeloven.

Derfor foreslår FTF, at der til vurdering af de komplicerede sygedagpengesager skal etableres et tværsektorielt rehabiliteringsteam, der ikke er stationær, men netop kan sammensættes af forskellige fagprofessionelle fra sag til sag, afhængig af borgerens specifikke helbredsproblemer. Der bør dog altid være tilknyttet en psykolog, fysio-/ergoterapeut og en fastholdelseskonsulent, der også kan være opsøgende på den sygemeldtes arbejdsplads. Når kommunen vurderer behov herfor, skal sundhedsvæsenet være forpligtet til at deltage. Det er vigtigt, at et kommende refusionssystem understøtter en intensiv og kvalificeret indsats.

Økonomisk balance i FTF's forslag

FTF's forslag om at afskaffe varighedsbegrænsningen gennem en nedsættelse af sygedagpengene efter et års varighed, er udgiftsneutralt. Det hænger sammen med, at de øgede udgifter til sygedagpenge for personer, som ikke længere mister sygedagpengene, finansieres af besparelsen fra den alternative forsørgelse, som de i dag modtager i stedet for sygedagpenge og den lavere sygedagpengeydelse for alle efter 1 år².

Dertil kommer udgifter til den helhedsorienteret rehabiliterende indsats til borgere på sygedagpenge. Regeringen har i deres udspil forudsat, at der er en positiv nettoindtægt til det offentlige af den øgede indsats under et ressourceforløb. Det skyldes, at udgifterne til den forbedrede indsats opvejes af opkvalificeringseffekten, som følger af indsatsen. Når reformen er fuldt indfaset skønner regeringen, at opkvalificeringseffekten forbedrer de offentlige finanser med ca. 290 mio. kr., når 9.300 personer modtager en forbedret indsats. Herfra skal modregnes

² Det forudsættes normalt, at afskaffelse af varighedsbegrænsning og justering af ydelser giver adfærdsændringer. I beregningen er forudsat, at det øgede sygefravær, som kan følge af afskaffelse af varighedsbegrænsningen modsvarer af nedgangen i sygefraværet pga. af lavere ydelse. Det er endvidere forudsat, at varigheden på sygedagpenge for de personer, som ikke længere mister sygedagpenge pga. varighedsbegrænsningen svarer til varigheden for syge som i dag modtager sygedagpenge mere end et år.

omkostningerne til den styrkede indsats som efter FTF's beregninger³ udgør ca. 90 mio. kr. En forbedret indsats til 9.300 personer indebærer således en budgetforbedring på ca. 200 mio. kr., når reformen er fuldt indfaset.

³ FTF's beregninger bygger på samme forudsætninger som i regeringens udspil

Bilag 3:

FTF: Dilemmaer i regeringens udspil til en sygedagpengereform

Dilemmaer i regeringens udspil til sygedagpengereform

Regeringens udspil til sygedagpengereform medfører at nogle syge efter 26 uger bliver overført til en kontanthjælpstilsvarende ydelse i et ressourceforløb. Andre syge kan fortsat få den langt højere ydelse på sygedagpenge ud over 52 uger eller på livstid. FTF mener det er en urimelig forskelsbehandling af syge borgere. Og den mest optimale indsats skal tilbydes på det tidspunkt, hvor en social- og sundhedsfaglig vurdering tilsiger det, frem for et lovfastsat tidspunkt.

Ifølge regeringens beregninger er der ca. 430.000 personer årligt på sygedagpenge. Kun ca. 4 pct., svarende til ca. 27.000 personer er fortsat sygemeldt efter et år, hvoraf 19.000 er omfattet af forlængelsesreglerne, så de beholder deres sygedagpenge efter et år. Der er dermed 8.000 berørte personer, som mister retten til sygedagpenge som følge af varighedsbegrænsningen. Størstedelen overgår til et andet forsørgelsesgrundlag, mens ca. 1.400 af dem står helt uden offentlig forsørgelse på grund af reglerne om ægtefælle- og formueafhængighed i kontanthjælpssystemet.

Regeringen foreslår, at:

- Den nugældende varighedsbegrænsning på 52 uger for udbetaling af sygedagpenge afskaffes, så ingen syge står helt uden forsørgelse.
- Alle sygemeldte skal have revurderet deres sygedagpengesag efter 26 ugers sygefravær frem for efter de 52 uger, som det sker i dag.
- Borgere, der opfylder de nugældende betingelser for at få forlænget deres sygedagpenge, vil fortsat modtage sygedagpenge efter de 26 uger. For de forlængelsesregler, der i dag har en indbygget varighed, bliver forlængelsesperioden udvidet med 26 uger, for at tage højde for det fremrykkede vurderingstidspunkt. Efter drøftelse i Beskæftigelsesrådet, har ministerens præciseret, at personer, der falder for varighedsperioden i forlængelsesreglerne, herefter også skal overgå til et ressourceforløb, hvor de vil få de samme tilbud, som dem, der falder ud efter 26 uger.

- Borgere, der har modtaget sygedagpenge i en periode på 26 uger, og som derefter ikke kan få forlænget deres sygedagpenge efter en af de gældende forlængelsesregler, starter i et ressourceforløb.
- I et ressourceforløb modtager man som sygemeldt en ydelse, svarende til kontanthjælpsniveau, der ikke er formue- eller ægtefælleafhængig.
- Indsatsen i et ressourceforløb skal have en individuelt tilpasset, helhedsorienteret og læn-gerevarende indsats. Ressourceforløbet skal tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i den sygemeldtes forudsætninger og behov. Sigtet er, at en tværfaglig og sammenhæn-gende indsats på sigt skal bringe den sygemeldte i arbejde eller i uddannelse.
- Personer med en alvorlig livstruende sygdom, der ikke kan få forlænget deres sygedag-penge efter gældende regler, kan modtage sygedagpenge under hele sygdomsforløbet. Forlængelsen vil være betinget af en lægelig vurdering af, om den enkelte borger har en livstruende alvorlig sygdom. Efter utallige indvendinger i høringssvar til regeringens udspil, herunder i FTF's høringssvar, har ministeren i en revideret udgave af juni 2013 fjernet en tidligere fastsat diagnoseliste som grundlag for vurderingen.
- Som et treårigt forsøg foreslår regeringen, at borgere skal have mulighed for at sige nej til en behandling, som pågældende ikke ønsker at modtage. Det betyder, at kommunen ikke kan stoppe udbetaling af sygedagpenge, før klinisk funktion med specialiseret lægefaglig viden i regionen har udtalt sig.

FTF-bemærkninger til regeringens udspil

FTF har gennem flere år arbejdet for at få afskaffet varighedsbegrænsningen på 52 uger i sygedagpengeloven gennem en "simpel afskaffelse", hvor alle sygemeldte kan fortsætte på fulde sygedagpenge, indtil de påbegynder arbejde igen eller overgår til en anden ordning-/indsats som revalidering, fleksjob eller førtidspension.

Hvis FTF vil respektere regeringens forsigtighedsprincip om økonomisk balance i reformpolitik-ken er denne model imidlertid ikke realistisk at pege på, idet regeringens beregninger viser, at den simple afskaffelse af varighedsbegrænsningen er forbundet med direkte merudgifter på ca. 290 mio. kr. årligt. Hertil kommer en merudgift som følge af negative adfærdsændringer, der erfaringsmæssigt viser sig, når der ikke er en tidsfastsat varighed på en ydelse eller øko-nomiske incitament, der påvirker den enkeltes og kommunens adfærd i en mere ønsket retning.

Regeringen har valgt en model, hvor sygedagpengeperioden bliver halveret og ydelsen under sygdom bliver reduceret til kontanthjælpsniveau for de sygedagpengemodtagere, der ikke kan fortsætte på sygedagpenge efter de gældende forlængelsesregler. Til gengæld er regeringens

ambition at sygemeldte efter de 26 uger skal have en bedre indsats i et ressourceforløb. Disse dele af regeringens forslag er problematisk dels i forhold til den kraftige reduktion af ydelsen dels at den helhedsorienterede og individuelle indsats bliver tidsfastsat til først at skulle starte efter 26 uger. jfr. særskilt notat om FTF forslag til afskaffelse af varighedsbegrænsningen og en bedre indsats til sygemeldte.

Den nye gruppe med alvorlige livstruende sygdomme, som efter regeringens udspil sikres tidsubegrænsede sygedagpenge, vil opleve en klar forbedring under sygdomsperioden, da de selv og deres pårørende ikke skal bekymre sig om deres økonomiske situation samtidig med svær sygdom. Det er FTF's vurdering, at en meget stor del af disse ellers vil opfylde kriterierne for tilkendelse af førtidspension, hvor ydelsen svarer til sygedagpengesatsen. Men det, at de forbliver på sygedagpenge, vil spare både den enkelte og kommunerne for en ofte lang og ressourcekrævende sagsbehandling, når der skal tilkendes førtidspension.

FTF har arbejdet for at få afskaffet de urimelige regler i sygedagpengeloven, der medfører, at kommunen kan stoppe sygedagpengene, når den sygemeldte afviser at deltage i en behandling, som pågældende ikke ønsker. Det er derfor meget tilfredsstillende, at regeringen vil gennemføre et treårigt forsøgsprojekt på området.

Revalidering er ikke nævnt i regeringens udspil. FTF mener, at revalidering er en indsats, der skal anvendes i langt større omfang og på et tidligt tidspunkt. Afklaring til revalidering bør altid gå forud for visitering til et ressourceforløb. Flere kommuner har erfaring med, at revalidering er et stærkt redskab, hvor syge gennem en omskoling kommer i ordinært job igen uden offentlig støtte.

Dilemmaer i regeringens udspil

Selv om regeringen lover en bedre indsats i et ressourceforløb for syge efter 26 uger, ser FTF en række dilemmaer i regeringens valgte model for afskaffelse af varighedsbegrænsningen i sygedagpengeloven og tvivler på, at modellen samlet set er den bedste for de berørte sygedagpengemodtagere.

- Regeringens model finansieres af målgruppen, der ikke kan fortsætte på sygedagpenge efter gældende regler.

Det står klart, at regeringens model for afskaffelse af varighedsbegrænsningen primært finansieres af gruppen, der i dag ikke er omfattet af sygedagpengelovens forlængelsesregler efter 52 uger, idet varigheden på sygedagpenge forkortes fra 52 til 26 uger og ydelsen reduceres til kontanthjælpsniveau. Det betyder en nedgang i forsørgelsesydelse fra ca. 17.000 kr. om måneden til 10.000 – 13.000 kr. (enlige) efter et halvt års sygdom, afhængig af forsørgerstatus. Til gengæld er ressourceforløbsydelsen ikke ægtefælle- eller formue afhængig, hvilket er en

økonomisk formildende omstændighed. Regeringen skønner, at 9.300 personer vil overgå til ressourceforløb på kontanthjælpsniveau efter 26 ugers sygdom.

- Regeringen model skaber økonomisk ulighed blandt syge borgere.

Med den valgte model bibeholdes de eksisterende forlængelsesmuligheder i sygedagpengeloven, suppleret med en ny forlængelsesmulighed for personer med alvorlig livstruende sygdom. Hvis man blot havde valgt at afskaffe varighedsbegrænsningen, ville de eksisterende forlængelsesmuligheder automatisk bortfalde.

Det er FTF's vurdering, at der er indbygget en stor uretfærdighed og tilfældighed i regeringens udspil, hvor sygedagpengelovens gældende forlængelsesregler, bliver de helt centrale og afgørende kriterier for de socialfaglige genvurderinger af alle sygedagpengemodtagere. Det forhold, at nogle syge kan fortsætte med en høj forsørgelsesydelse under sygdom efter 52 uger og andre syge allerede efter 26 uger skal overgå til en væsentlig lavere tidsbestemt ydelse, skaber en uacceptabel ulighed blandt syge borgere.

- Gældende forlængelsesmuligheder er uretfærdige og opstået ved knopskydning efter tilfældige politiske positioner.

Siden 2006 er de gældende forlængelsesregler blevet udvidet tre gange således, at der i dag er syv forskellige forlængelsesmuligheder, der i korte træk omhandler: Sandsynlighed for revalidering, yderligere afklaring af arbejdsevne, er under - eller venter på behandling, afventer afklaring i forhold til fleksjob og førtidspension, verserende sag om arbejdsskade, påbegyndt sag om førtidspension og ved livstruende sygdom (terminal syge). De syv forlængelsesregler spænder i tid fra 26 uger – 39 uger – 2 x 52 uger til tidsbegrænset forlængelse for terminal syge. Manglende afklaring er den hyppigst brugte forlængelse af sygedagpenge.

Forlængelsesreglerne er opstået ved knopskydning, afhængig af de politiske positioner under skiftende regeringer. Ud fra et økonomisk retfærdighedshensyn synes der ikke at være logik i, at nogle syge tilsyneladende har behov for en højere og længerevarende forsørgelsesydelse under sygdom end andre, da de gældende regler ikke tager udgangspunkt i den enkelte syges økonomiske situation under sygdom.

Set ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning er det betænkeligt, at der sker en opdeling af de sygemeldte efter lidt tilfældige og subjektive kriterier. De to opdeltede grupper er, begge ud fra en lægefaglig vurdering erklæret uarbejdsdygtige på grund af sygdom. Man skal med andre ord være syg på "en bestemt måde" eller "på den rigtige måde" for at opfylde kravene i forlængelsesmulighederne.

- De syge føler et stort pres, når varighedsbegrænsningen nærmer sig.

For de sygemeldte udgør forlængelsesmulighederne i dag stor usikkerhed og det er en tung belastning ikke at kende sin økonomiske situation, når varigheden af sygdommen trækker ud og de 52 uger nærmer sig. Fremover bliver presset ikke mindre af, at der skal ske en genvurdering af retten til sygedagpenge allerede efter 26 ugers sygefravær.

- Ressourcerne til vurdering af forlængelsesmulighederne kan bruges til højere kvalitet i indsatsen.

Reglerne om forlængelse er yderst komplicerede og bureaukratiske for jobcentrene at administrere. Derfor bliver der brugt uforholdsmæssig mange personaleressourcer til at administrere reglerne i form af fx indhentning af yderligere lægefaglige udtalelser og dokumentation til brug for vurderingen af, hvorvidt en borger er omfattet af forlængelsesreglerne. Ved en fremrykning af forlængelsesvurderingen til 26 uger vil der desuden være flere sygedagpengemodtagere, der skal vurderes end der er i dag, da mange bliver raskmeldt mellem 26 og 52 uger efter gældende regler. Regeringens forslag om genvurdering allerede efter 26 uger vil således også kræve flere ressourcer i jobcentrene. Disse ressourcer kunne med stor fordel anvendes til en tidligere og bedre indsats for de sygemeldte, så færre er på sygedagpenge efter 52 uger.

- Er det realistisk, at alle syge kan afklares allerede efter 26 uger?

Det er tvivlsomt, hvorvidt jobcentrene og sundhedsvæsenet allerede efter 26 ugers sygdom er i stand til at begrunde deres social-og sundhedsfaglige vurderinger af, hvorvidt en sygedagpengemodtager på det tidlige tidspunkt er omfattet af en forlængelsesmulighed. Det er tydeligt, at vurderingen af de eksisterende forlængelsesmuligheder kræver stor specialindsigt i såvel sygdomsdiagnoser, udredning, behandlingsmuligheder, effekt af behandling, prognose, afprøvning af arbejdsevne muligheder og en række andre forhold med indflydelse på sygefraværets varighed.

- Åbner ressourceforløb for en glidebane til overgang på en kontanthjælpslignende ydelse for sygedagpengemodtagere?

Et fremtidigt scenarium ved indførelse af en lav forsørgelsesydelse efter 26 ugers sygdom kan være, at ressourceforløb åbner en glidebane for syge på en nedsat forsørgelsesydelse, hvis jobcentrene i stigende grad vurderer, at forlængelsesregler, som fx sandsynligheden for revalidering og afklaring af arbejdsevne, kan være indeholdt i et ressourceforløb. Hvis det sker, vil langt flere end de 9.300 syge personer, der efter regeringens skøn vil blive overført til ressourceforløbsydelse, blive ramt økonomisk af en væsentlig lavere forsørgelsesydelse allerede efter 26 ugers sygefravær. Det er derfor kritisabelt, at regeringen i denne forbindelse ikke har taget stilling til indholdet i de gældende forlængelsesregler, set i forhold til at genvurderingen rykkes frem til 26 uger.

- Alle med behov skal have adgang til den bedste indsats på et tidligt tidspunkt.

FTF er også betænkelig ved regeringens model for en styrket indsats ved overgang til ressourceforløb, idet der er stor usikkerhed om, hvad et ressourceforløb som indsats vil indeholde for de berørte personer. Og man kan stille spørgsmålstegn ved, om indsatsen i et ressourceforløb vil være afgørende bedre end den aktive indsats i sygedagpengeopfølgningen, som de får i dag. Udover det økonomiske provenu, kan man undre sig over, hvilke begrundelser regeringen har for, at det netop er sygedagpengelovens udfaldsgruppe, der skal overgå til et ressourceforløb efter 26 uger. En stor del af de øvrige langvarige sygedagpengemodtagere, der efter 26 uger genvurderes til at være omfattet af forlængelsesreglerne, og som derfor kan fortsætte på sygedagpenge indtil de falder ud af de tidsbestemte forlængelsesperioder, bør også tilbydes den samme helhedsorienterede og tværgående indsats på et tidligere tidspunkt. Det virker ikke som en videns baseret indsats, at disse personer først skal overgå til et ressourceforløb med en bedre indsats efter måske 3-5 år.

FTF er stor tilhænger af den helhedsorienterede, koordinerede og tværsektorielle social- og sundhedsindsats for sygedagpengemodtagere, men den bør alle efter behov netop have adgang til på et tidligt tidspunkt, uanset forlængelsesmuligheder. Med en skæringstid på 26 uger vil der være risiko for, at den mere intensive indsats først bliver igangsat på det tidspunkt. Det er meget sent i sygedagpengeopfølgningen og går imod den almindelige anerkendte viden om, at risikoen for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet herefter er meget stor.

- Der mangler klarhed over arbejdsgiverens incitament til at fastholde syge ansatte.

Det er upræcist beskrevet i regeringens udspil, hvad der sker med de sygemeldte, der fortsat er i beskæftigelse med fuld løn under sygdom efter 26 uger, når de ikke får sygedagpenge mere. Hvis regeringen vil fastholde syge i beskæftigelse er det tvingende nødvendigt, at arbejdsgiverne fortsat får sygedagpengerefusion under et ressourceforløb eller en tilsvarende kompensation med henblik på at undgå afskedigelse efter 26 uger.